

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898,

hétfő 14-én.

73. szám.

Epizód.

Színházak és ujságok, mintha tartanának tőle, hogy valaki megelőzi őket az ünneplésben, nem tudják bevárni márczius tizenötödikét. Korán kezdik az ünneplést és valószínűleg nem sietnek majd a befejezésével sem. Nagyon szép vonás ez. Az igazi ünnep nem is férhet bele a huszonnégy órás keretbe s a mesék is úgy tanítják, hogy a nagy lakodalmak három hétig tartanak. Hadd kezdődjék hát a nagy nemzeti ünnep és tartson el akár április végéig, legalább elhelyezkedik ebben a nagy keretben mindenkinek a választott dátuma, meg a hivatalos is. Ma hegyen-völgyön tart a széles jókedv, szépen összeolvad az ünnepi hangulatban márczius tizenötödike és április tizenegyedike s ebben az ünnepi folytonosságban lesz valami költői igazság is.

A megindult ünneplésből azonban csak egy kis epizódra tereljük ezuttal a figyelmet. Csekélység az egész, nem is bevallott pont az ünnepi programmban. De nekünk úgy tetszik, hogy a véletlen sokkal szebben tud ünnepet csinálni, mint a közönséges halandó. És a nemzet voltaképpen hálával tartozik annak az ismeretlen egyetemi hallgatónak (holond diszkreció, hogy az ujságok nem akarják a nevét kiírni), aki annakidején megvette hitelbe a Jókai Mór összes munkáit és a kikötött részleteket, természetesen, nem fizette meg. Kiskoru volt a diák s a könyvkereskedő ennél fogva a szülőt fogta pörbe, de az apanemakart fizetni, mondván, hogy kiskoru fiának csak olyan vásárlásaiért felelős, amelyek fentartásához föltétlenül szükségesek. Így történt, hogy a bíróságnak ítélnie kellett a pörös dologban és Kiss Ferencz táblai bírósági, mint a kerületi járásbíró vezetője, a diák apját elmarasztalta, mert *Jókai művei nem jelentenek fényüzési cikket*, hanem oly szükséges beszerzése minden egyetemi polgárnak, amelyért, ha a diák kiskoru, az apa teljes felelősséggel tartozik.

... Hogy ez a kis diák, aki nem tud fizetni, ez az apa, aki nem akar fizetni, s ez a bírósági ítélet márcziusban ítélték: hárman együtt micsoda szép ünnepet csináltak Jókai Mórnak, az nem tartozik ebbe a strófába. Az agg költő szeme talán meg nedvesedik tőle és eszébe jut, hogy a negyvennyolcadiki márcziustól a mostani tavaszig nem dolgozott hiába. Talán megtelik a szíve örömmel, hogy abban a fiában és abban az apában két generáció mérközött miatta és az elfogulatlan bírósági ítélete miatt a költő munkája nem fényüzési cikk, hanem olyan bevásárlás, amely az ifjuság fentartásához szükséges. Ez a költő külön diadala és külön ünnepe s mind a kettőt becsületesen megérdemelte. Nekünk pedig jól esik, hogy a nagy márczius ötvenedik évfordulójára a véletlen ilyen örömet tartogatott annak az embernek, aki mind a két márczius — nem, mind az ötven márczius munkájából és dicsőségéből kivethette részét.

De programmon kívül szép epizódja ez az ítélet a nemzeti ünneplésnek is. Ha az a kis diák véletlenül nem csinálja ezt az adóssá-

got, szándékosan kellett volna egyet fogni a helyébe, csak hogy ezen az emlékező tavaszon ilyen ítélet hangozhassék el. Mert eszünkön ünnep volna, ha azt az időt, mikor a magyar nemzet költői jártak legelűl, a nemzeti irodalom megbecsülésének különösebb jele nélkül ünneplünk meg. Hogy sirok és emlékszobrok koszorúkkal fognak megtelni, hogy zarándok népek élén dicsőítő beszédek fognak ott elhangozni, az nem minden, ami az ünneplő nemzettől kitelik. Ha idegen nemzetek volnának olyan szerencsés helyzetben, hogy az ünneplésre megérett korszak szereplői közül élők is lássanak körükben, soha sem mulasztanák el, hogy azokat tegyék az ünneplés középpontjává. S ha ilyen korszakokból egy istentől megáldott poéta, egy egész külön irodalom forrása járna közöttük, az idegen nemzetek egy perczig sem haboznának, hogy az egész ünnepeben ezt az író, ezt az eleven emléket tiszteljék meg. Mert abban a poétában látnák a mult harcász apostolát, aki ott volt a kezdet kezdetén, amikor a szabadság-falevelezni kezdett és a végzet különös kegyelméből itt van ma is, amikor e fának árnyékában az unokák találnak pihenőt. S ha nem is kell szükségképpen a spanyolok példáját követni, akik kisebb alkalmából és kisebb poétával szemben, a vérük tüzes fellebbanásában, költőkirályiá koronázták Zorillát, talán a magyar nemzet is módját találhatta volna, hogy ünnepeben Jókai is legyen egy — programmpont.

S mi azért találjuk a tegnapi híri döntést olyan szép epizódnak, mert teljessé teszi az ünnepet. És függetlenül az írótól, aki véletlenül a nemzeti szabadságnak is első katonái közül való, épen a nagy márczius jubileumán mondja ki, hogy a nagy nemzeti írók munkája nem fényüzési cikk, hanem az önfentartáshoz szükséges, mint a kenyér.

A szabadság ünnepe.

A márcziusi szellő felébresztette azoknak a nagy napoknak emlékét, amelyek szabadságot adtak az embereknek. Szívek áradoznak az örömtől és büszkeségtől, a karokon megszülnék az izmok, önérettől dagadnak a keblek ismét, mint akkor régen, amikor megmozdult a lenyüggött emberiség és lerázta magáról a reája rakott bilincseket. A nagy napok emlékének megünneplésére sorba áll az ország apraja-nagyja, a gazdag és a szegény s míg a márcziusi szellő fujdogál, addig nem is lesz vége ezeknek az ünnepeknek.

Nagy, örökre emlékező történelmi események ünnepe nem lehet egy napra terjedő. Huszonnégy óra kevés ahhoz, hogy a különféle koru, rangu és társadalmi állású emberek, akiknek mindenikét, ha lényegében egy, de mégis más és más vonatkozásban érinti a szabadság ünnepe, elmondják, mit köszönhetnek ők azoknak a mozgalmas napoknak, melyek félszázaddal ezelőtt lezajlottak. Ma kezdődött meg a nagy ünneplés és holnap, holnapután folytatódik.

Ma az egyetemi ifjuság s a munkások kezdték meg az ünneplést. Az egyetemi ifjak

a diákkongresszussal s a munkások nagy gyűléssel, melyen a márcziusi napok legfontosabb vívmányáról, a sajtószabadságról volt szó. A lelkesedés egyforma volt mind a két helyen s ez meg is fog maradni, míg teljesen véget nem ér az ünnepek hosszú sorozata. Holnap az ujságírók ünnepe, holnapután az egyesületek és velük az egész ország, melynek egy része hivatalosan is megünnepli a szabadság ünnepeit még egyszer, áprilisban.

S míg mi itt igaz hazafiúi lelkesedéssel áldozunk a nagy napok emlékének, addig odaát, Ausztriában is impozáns módon megünneplik a félszázados fordulót. Az osztrák császárvárosban nagy ünnep volt ma és bár itt is, Prágában is a szociáldemokraták, akik tudvalevőleg nem a legconciánsabb emberek, tüntettek, rendezavarás sehol nem történt. Ez, érzik, nem volna méltó a történelmi nagy fordulóhoz.

Az ünnepek kezdetéről a következő tudósítások szólnak:

Egyetemi ifjak országos kongresszusa.

Magyarország színe-virága, jövődöbeli reménye — mint Jókai Mór mondta — aczélfiatalsága ma összejött az ország szívében, hogy fényes és lelkes áldozatot mutasson be a nagy idők márczius idusa emlékének.

Eljött, hogy erőt és lelkesedést merítsen a nagy elődök fényes tetteiről való megemlékezésből, eljött, hogy folytassa tudással, hazaszeretettel és vasszorgalommal azt, amit ötven évvel ezelőtt az elődök lángoló hazaszeretettel és villogó kardokkal megkezdtek s eljött, hogy megtanulja megtartani és fejleszteni a béke eszközeivel azt, amit apái küzdelemmel, véres harcokkal megszerezték.

Veni sancte.

Ma kezdődött meg a három napra tervezett országos diák-kongresszus. Az ifjuság dr. Herczeg Mihály tudomány-egyetemi rektor vezetésével a templomban gyülekezett, s a Mária Terézia királynő adományozta foszlányos selyem egyetemi lobogó és az egyetem millenáris lobogója alatt 9¹/₂ órakor az egyetemi templomba vonult, hogy a kongresszus és a márcziusi jubileumi ünnepek bevezetéséül a *veni sancte* végig hallgassa, melyet és az utána következő nagy misét a gyengédkedő hercegprímás helyett Bogisich Mihály püspök czelebrált nagy papi segédlettel. A mise alatt a központi papnevelő-intézet énekkara kantatékát adott elő. A templomot szüntől megöltötte az ifjuság.

A kongresszus ünnepi ülése.

A templomból az új városháza tódult a nagy közönség s az ifjuság. Valóságos diszfelvonulás volt, melyben vagy ötven főnyi diszmagyar ruhás, kardos, kucsmás egyetemi polgár vette körül az egyetem két diszlobogóját. Az egyiket már megvise az idő; selyme foszlányokban lóg le s itt-ott úgy van odakötözve a rudjához, hogy el ne hulljon; a másik zászló büszke, nehéz selyem. Nemzeti színt csaknem belepi az aranyhímzés s négy-öt díszes, nehéz selyemszalag függ le róla.

A zászlókat ott állították fel az új városháza dísztermében, az emelvénytől jobbra-balra. A terem néhány perc alatt szorongásig megtelt. A karzaton is hegyen-hátán tolong az ifjuság. Lenn az első padsorokban a notabilis vendégek, köztük igen sok hölgy. Ott láttuk Thadarász József családját, Bartha Miklósnét, Csiky Kálmánét, Ivánka Zsigmondot,

Márczius 13. Ausztriában.

Bécs, márczius 13.

Az 1848-iki márcziusi események mai 50. évfordulóját a bécsi nép impozáns módon ünnepelte meg. Ugy a polgárság, mint a diákság és a munkások óriási számban vettek részt az ünnepélyen, amely egyetlen incidens kivételével a legnagyobb rendben, minden legkisebb zavar nélkül ment végbe.

Délután megjelent a központi temetőben a bécsi szabadelvűek egy küldöttsége és az 1848. márcziusban elesettek monumentumának talapzatára szép koszorút tett le, kevéssel ezután érkezett meg a városi tanács szabadelvű pártjának, a központi demokrata-egyletnek küldöttsége dr. Kronawetter országos képviselővel élén és a képviselőház haladó-pártja is. Mindezeknek vezetői szintén koszorukat tettek a szoborra és beszédüket mondták el az egybegyűlteket előtt. Megkoszorúzták továbbá Fuster, az akadémiai légio paterjének és dr. Fischer Adolf sírját is.

Délután elsőnek érkezett meg az úgynevezett független-, tulajdonképen anarchista-munkások közel háromszáz tagból álló csoportja. Ezeknek a koszorúja vörös szalaggal volt díszítve. Különben ők voltak a zavaró incidens okozói is. Egyikük ugyanis vörös zászlót vitt magával, amelyet egy rendőr elköbözött. Több munkás azonban kiragadta a rendőr kezéből a zászlót és csakis, miután segítség, érkezett, lehetett a munkásoktól, bár ellenszegültek, a zászlót elvenni. Három munkást a rendőrök hivatalos eljárás ellen való ellenszegülés miatt azonnal el is fogott; közülük kettőt már át is szállított a törvényszékhez.

Egy órákor elindultak az egyetemről a német nemzeti diákok. A Franzensringen, a parlament előtt kocsiiban várt rájuk Wolf birodalmi gyűlési képviselő és csatlakozott hozzájuk a közönség és a diákság élénk éljenzése között. A közel 600 főnyi diákság a központi temetőben a márczius hatoltjainak szobra előtt állott fel, mire Wolf előlépett és a következő beszédet mondotta:

Bajtársak!

A német nemzeti párt és a német nemzeti diákság nevében tesszük le a koszorút azon a helyen, ahol azoknak szívei vannak eltemetve, akik a szabadságért és a német népért áldozták fel életüket. Mi itten meg esküszünk arra, hogy hiven és törhetetlenül kitartunk a nemzet és a szabadság mellett és ha szükséges, mi is feláldozzuk értük szívünk vérért. Ugy legyen!

Élénk Heil! kiáltásokkal válaszolt a nép és a diákság erre a szabad ég alatt tett esküt, mire a diákság koszorúját helyezték a talapzatra.

Ez alatt a pártvezetőség intézkedései értelmében a legnagyobb rendben sorakoztak a munkások a 3. kerületben. 80.000 ember körül lehetett az a bécsi munkássereg, amely példás rendben, a legnagyobb nyugalomban, éneklés és kiabálás nélkül vonak fel a temetőbe. A tömegben nagy számmal lehetett látni asszonyokat és gyermekeket is, akiknek gomblyukában ép úgy díszlett a piros szegfü, mint a férfiakban. Körülbelül 20 koszorút vittek magukkal, amelyekről vörös szalagok lógtak le.

Fél négykor a temetőbe értek és néma csöndben álltak körül a szobrot. Miután vezetőjük a koszorukat a szobor talapzatára tette, vezérük, Heger a következő beszédet mondta:

Márczius 13-ika Ausztria történetének legdicsőségesebb napja. A polgárság azonban a munkások hűségét, akik annak idején vérükkel támogatták, árulással fizette vissza. A *bourgeoisie* a munkásoknak a szabadságból, az egyenlőségből és a testvériségből semmit sem juttatott, hanem ellenkezőleg, szövetségelt a nemességgel és a klerikálisokkal a munkások elnyomására.

Említett tett ezután a proletariatus harcainál, azon áldozatokról, amelyeket a magyar és olasz szabadság követelt és így végezte beszédét:

A munkások addig nem fognak megengedni, míg az eróberiség szabadságát és a társadalmi egyenlőséget ki nem vívták.

Élők Hoch-kiáltások hangzottak fel a beszéd végén, amelynek ama passzusainál, amelyekben a bourgeoisieről van szó, többször pfuj!-kiáltásokat lehetett hallani. Ezután még beszéltek a csehek nevében csehül, a lengyelek nevében lengyelül, az oroszok nevében és a szociáldemokrata tanács nevében is, akik szintén a munkásokhoz csatlakoztak.

4/5 felé vége volt a szép ünnepnek, amely után még négy szociáldemokrata gyűlést is tartottak, amelyek a legnagyobb rendben értek véget.

Gráz, márczius 13.

Az iparcarnokban délelőtt a szociáldemokraták rendezte márcziusi ünnep, délután pedig munkásünnep volt, a József császár szoborra koszorút tettek le. Este a város több épületét kivilágították. Az utcákon nagy tömeg hullámszott, amely azonban tíz órára szétoszlott.

Prága, márczius 13.

A márcziusi elesettek emlékére a szociáldemokrata-egyesületek részéről ma itt rendezett gyűlések és összejövetelek rendben értek véget. A Lövész-szigeten rendezett gyűlésen 6000 ember vett részt, akik nagyobb csoportokban távoztak el. Az egyes csoportok a Munka dalát énekeltek és különböző helyeken tüntetést rendeztek, anélkül azonban, hogy rendzavarás történt volna és a rendőrségnek okot adtak volna a közbelépésre.

TÁVIRATOK.

Thun tárgyalásai.

Bécs, márczius 13. Gróf Thun osztrák miniszterelnök ma ismét folytatta tárgyalásait, amelyeknek a célja az, hogy biztosítsa a parlament akcióképességét.

II. Sándor császár halála.

Szofia, márczius 13. II. Sándor orosz császár halála napjának 17. évfordulója alkalmából ünnepélyes requiemet tartottak, amelyen a miniszterek, az udvari és állami méltóságok, Bachmedjew orosz diplomáciai ügyvivő, az ügyvivőség személyzetével, a magasrangú tisztiek, valamint nagy közönség voltak jelen.

Kanea megszállása.

Kanea, márczius 13. Az olasz hegyi üteg, amelynek ma kellett volna visszatérni Olaszországba, ellenkező parancs következtében itt marad.

A „Maine” katasztrófája.

Madrid, márczius 13. Az „Imparcial” szerint, a spanyol bizottságnak a „Maine” amerikai hajón történt robbanás okáról szóló jelentése, amelyet a kormány legközelebbre vár, azt a véleményt tartja fenn, hogy a robbanás oka a hajó belsejében keresendő. Az „Imparcial” hozzátesszi, hogy a spanyol kormányközegek, ha az amerikai bizottságnak Washingtonba küldött jelentése valami más tartalmazna, a spanyol bizottság nézetét erősebben fogja tartani.

HIREK.

— A görög merénylet. A György görög király ellen megkísérlett merénylet ügyében Athénből ma a következőket jelentik: Karáitzis és Tsortsist, a két merénylet átadta az ügyésznek. A végtárgyalást e hónap végén tartják meg. A törvényszék vizsgálóbírója a napokban megjelent a királyi palotában, hogy úgy György királyt, mint Mária királykisasszonyt a merénylet részletei felől kihallgassa. Vallomásukat a végtárgyalásnál fogják olvasni. A kocsi és a vadász, ki sebeiből már felépült, a végtárgyaláson fogják kihallgatni. Az államügyész mindkét merénylőre halálos büntetést fog kérni. A merénylet alkalmából megindított nyomozás több anarchista egyület létezését derítette ki; köztük van egy vallásos színezetű anarchista szektá, melynek feje, Arnellos, már előzőleg a merénylet napjára fontos esemény bekövetkeztét jósolta. Arnellos eltűnt és mostanáig sem lehetett kézrekeríteni, több hívét azonban elfogták. Az *Es to proszo* (Előre) című anarchista lap szerkesztőjét, Manganarast letartóztatták és három hónavi fogságra ítélték.

— Főherceg inkognitóban. Pécsi levelezőnk írja, hogy Pécsnek pénteken érdekes vendége volt. József Salvator főherceg érkezett oda teljes inkognitóban. A fiatal főherceg kapitányi uniformisban nézte végig pénteken este a színházban a főispáni páholyból a *Dráma a tenger fenekén* című látványos darab előadását s bár inkognitóban volt, de mégis sokan felismerték és ugyancsak meglátcsövezték a fiatal, szőke bajszu, pirosarcu főherceget. A főherceg szombaton este utazott el Pécsről Budapesten át Bécsbe. Salvator József Ferdinánd főherceg Heteyei Sámuel püspök vendége volt.

— Gróf Széchenyi Imre temetése. Sopronból táviratozza tudósítónk: Gróf Széchenyi Imrét ma tették örök pihenőre a nagyeczeni családi sírboltban. A ravatalt díszes koszorúk borították, ezek között volt Vilmos német császár koszorúja is. Előzőleg a nagyeczeni templomban rekvium volt, melyet Föder Rezső horpácsi plébános országgyűlési képviselő zelebrált fényes segédlettel. Azután gróf Széchenyi Miklós jáki apát újra beszentele a koporsót. A temetésen a német császár képviseletében megjelent gróf Moltke hadsegéd, kit a család férfitagjai a czeni vasuti állomáson fogadtak. A temetésen a család tagjain kívül megjelentek: Okolicsányi Sándor stuttgarti követ, báró Vecsey Sándor titkos tanácsos, gróf Széchenyi Pál volt miniszter, gróf Széchenyi Sándor tolnai főispán, gróf Széchenyi Jenő, Széchenyi Ernő, Frigyes, Domonkos, Imre, Géza, Viktor, gróf Széchenyi Manó szentpétervári követségi tanácsos, Széchenyi Emil és Aladár országgyűlési képviselő, a vármegye képviseletében Simon Ödön főispán és Bazs Endre alispán. Az elhunytat ugyanabba a mauzoleumba temették el, ahol gróf Széchenyi István aluszsa örök álmait.

— Az angol királynő Nizzában. Nizzából táviratozzák: Az angol királynő ma délután 3 óra 45 perczkor legjobb egészségben ide érkezett. A pályaudvaron a remán trónörökös és neje az oldenburgi hercegnő és valamennyi hatóság fogadta. A főprefektus és a polgármester rövid üdvözlő-beszédeket mondtak, amelyekre a királynő köszönő szavakkal válaszolt. Viktoria királynő ezután kocsin Cimierbe ment. A kivonult katonaság tiszteletet a királynő előtt. A nagyszámu közönség hódolattal üdvözölte a királynőt.

— Benkeő László meghalt. A Vöröskereszt-kórház egyik betegszobájában, ahol csontjába ékelődött golyóval a lábában fekszik beteg Pozsony és Trencsén vármegyék főispánja, valóságos bucsujárás van három nap óta. A beteg egy perczre sincs egyedül, körülállják kórágját barátai: a közélet legjobbjai közül valók. Szinte beteggé teszi a kezét is a sok baráti kézszorítás, amely mindig sokkal erősebb és férfiasabb a közönséges kézfogásnál. S ugyanakkor Nyitrán, elhagyottan, egymagában este lefekszik egy ember pihenő ágyára és nem ébred fel többet, egy ember, akinek legtöbb része van abban a golyóban, amely Szalavszky lábaszárába furódott. Még este az utcán sétálgatott, reggelre halott volt. „A nemezis”, „Isten uja”, fogják erre a megdöbbentő véletlenre mondani az emberek, de a nem babonás természetűek is okvetetlenül gondolkodóba esnek, hogy vajjon a hirtelen haláleset körül nem volt-e szerepe egy csudálatos erejű érzésnek: a lelkiifurdalásnak. A halálesetet a következő távirat hozta hírül:

Nyitra, márczius 13.

Benkeő László földbirtokos, aki a Szalavszky-ügyből ismeretes, ma éjjel itt meghalt. Reggel halva találták ágyában. A múlt hónap végén rágalmasz miatt az itteni törvényszék előtt állott mint vádlott és a végtárgyalás második napján gutaütés érte, de néhány nap mulva felgyógyult. Még tegnap az utcán sétálgatott.

Benkeő László nevét a fővárosban akkor hallották először, mikor Szalavszky Gyula főispán ellen vádakkal tele cikkek kezdett írni egy-két vidéki és fővárosi újságba. Ezek a vádak voltak azok, amelyek miatt legutóbb Szalavszky Gyula lovagias ügyében becstelenséget kaptak. — A becstelenséget tár-

gyalásait egyszer - kétszer el kellett halasztani, mert a tanúnak meghívott Benkeő László haladékot kért a „bizonyítékok” megszerzésére. Megadták a haladékot, megtoldták vele a bevádolt főispán torturáját, s jóformán senki se gondolt rá, hogy ezeket a bizonyítékokat talán a vádoló czikk megírása előtt kellett volna beszerezni. Az újabb tárgyalásokon Benkeő László becsületesen és férfiasan kijelentette a bírák előtt, hogy vádjait részben visszavonja, mert nemcsak bizonyítékai nincsenek, de egyenesen meggyőződött a vádak alaptalanságáról. Mint a nyitrai telegram is jelenti, a múlt hónap végén Benkeő Lászlónak bűnpöre volt a nyitrai törvényszék előtt — rágalmozás miatt. Nem Szalavszky főispán volt a panaszos. A végtárgyaláson nem hozhattak ítéletet, mert a tárgyalás második napján Benkeőt gutaütés érte s nagy betegeng vitték haza. A bajából hamarosan fölépült s ma hirtelen, váratlanul meghalt. Ki tudná, mit vitt magával a sirba? Ujabb vádak-e, vagy újabb bocsánatkérés? Az utóbbit bizonyosan megkapja most már a budai kórház betegétől.

— Esküvő. *Gerenday Béla* akadémiai szobrász, fővárosi bizottsági tag, a Magyar Athletikai klub csónakdjának igazgatója, márczius 14-én, hétfőn déli 1 órákor tartja esküvőjét a kálvintéri református templomban *Szöllősy Alice* kisasszonnyal. Az esketést *Szász Károly* református püspök végzi.

— Korcsmából a halálba. Dombóvári levelezőnk írja: *Neth Henrik*, muccsi (Tolnamegye) 45 éves borbély szenvedélyesen szerette a borított és alig volt nap, hogy részegen ne ment volna haza. Emiatt napirenden voltak a házi perpatvarok és a borbély gyakran megverte a feleségét. Legutóbb három napon át dözsölt *Neth Henrik* a korcsmában, daczára, hogy a felesége kérelő szavakkal hívogatta haza. Végre tegnap este mégis rászánta magát a hazamenésre, de alig lépett a szobába, első dolga volt, hogy feleségét elverje, azután kikergette a szobából. Ezután az ajtót magára zárta s néhány perczel később egycsovü régi fegyverével agyonlőtte magát.

— Megvásárolt választókerület. A párisi botránykrónikába érdekes fejezetet írt be legújabbán egy mágnás és egy képviselő. Gerault-Richard képviselő következőképen beszéli el az esetet a „Petite République”-ban: Gróf Greffülhe, hajdani képviselő két ügynökével ajánlatot tétetett Braton-nak, a Seine-inferieur képviselőjének, hogy adja el neki kerületét ötvenezer frankért. Breton és a gróf ügynökei a Café de la Paix egy külön szobájában találkoztak. Az ügynökök rövid bevezetés után előadták küldetésük célját Bretonnak, aki nem is tudta, hogy miért hívták oda. Még mielőtt szóhoz juthatott volna Breton, az ügynökök már le is tették a pénzt az asztalra. Azután eléje tették egy nyílt levél kéziratát, amelyben Breton elmondja választói-hogy a jövedelmi adóról szóló törvényjavaslattal szemben elfoglalt álláspontja arra készíti, hogy egy időre megváljon a politikától s helyette legméltóbbnak Greffülhe grófot találja, akinek megválasztatását nagyon ajánlja. Breton barátai, akik neszét vették a dolognak, a legalkalmasabb pillanatban törtek be a szobába és lefoglalták az 50.000 frankot meg a nyílt levél kéziratát. Az egyik ügynök, mikor látta, hogy el vannak veszve, térdre állva kérte Bretont, hogy adassa neki vissza az írást. Breton azonban nem adta vissza, csak a pénzt vette el egyik barátjától és az ügynök arczába dobta. A „Petite République” ezt a cziket föltűnő betűkkel és Breton s barátai interviewjával megtoldva adta ki és hamarosan egész Páris a szájára vette. Greffülhe azonban nem hagyta annyiba a dolgot és a következő nyilatkozatot adta ki a *Temps*-ban. A levél a *Temps* szerkesztőjéhez van czimezve.

Páris, márczius 11.

Uram!

Nagy meglepetéssel olvastam ma a „Petite République”-ban azt a feltűnő betűkkel nyomtatott hírt, hogy én ügynökeim által meg akartam vásárolni Breton képviselőtől a mandátumát. Meg nem foghatom, hogy mi történhetett itt. Én már hetek óta fekszem betegágyban és eszembe sem jutott, hogy jó volna újra képviselőnek lennem.

Nekem nincsenek ügynökeim és én nem bíztam meg senkit sem ilyen szolgálatok teljesítésével. A család elkövetőit ki fogom puhatolni és lesz rá gondom, hogy a legszigorubbán bünhődjenek meglurezolásomért.

Kérem, legyen kegyes ezen soraimat lapjában kiadni.

Öszinte tisztelője

gróf Greffülhe.

A párisi közvélemény határozottan a gróf pártján van, mert mindenki meg van róla győződve, hogy az egészet azok csinálták, akiknek érdekében áll a grófot épen olyan dologgal kompromittálni, hogy a legközelebbi választáson föl ne léphessen. A már megindított vizsgálat folyamán sok pikáns leleplezés fog történni.

— Kézfogó. *Schwarcz Alfréd*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselője, eljegyezte *Graf Piroskát*, Graf Zsigmond budapesti ügyvéd leányát.

— Pusztító tűz. *Egri* tudósítónk táviratozza: *Pázmándon*, az egri érsek pusztáján, óriási tűzvész pusztit. Négy száz juh és több szarvasmarha odaégett.

— Temetés pap nélkül. *Mokrinból* írja levelezőnk, hogy ott márczius 10-én meghalt *Ottlinger János* jómódu parasztagza. A temetés délután 4 órára volt kitűzve, amikor *Kurcz József* mokrini plébános el is indult, hogy magához vegye a temetkezési szertartáshoz szükséges kellékeket. A templomból azonban már nem tudott kijönni, mert utját állta vagy tíz asszony, akik a legocsmányabb szitkokkal illeték lelkipásztorukat. A nagy zajra összcsofódult a nép — majd a rendőrség is megérkezett és ezeket a plébános felkérte, hogy értesítsék a csendőrséget az esetről. A csendőrség nyomban megjelent és elkísérte a papot a halottasházhoz. Ott azonban az elhunyt gyermekei, különösen az idősebb *Ottlinger Márton*, kijelentették, hogy nekik nem kell pap a temetéshez. Komolyabb bajnak elkerülése végett *Kurcz* plébános ott hagyta a halottas házat s úgy történt, hogy *Ottlinger Jánost* pap nélkül temették el saját gyermekei. Hogy miért van annyira elkéserevő a nép lelkipásztora ellen — azt majd a vizsgálat fogja felderíteni, mert az esetet feljelentették a bíróságnál.

— Testvérgyilkosság vallásosságból. *Herczogovinában* a mostári kerületi bíróság elítélte a husz éves *Skoro* Savat, mert *Mara* nevű nővérét, bár nagyon szerette, törrel agyonszúrta. *Mostári* levelezőnk erről az esetről a következőket írja: 1896. decemberben a Skipicsiciben lakó *Skoro* Mara, aki szerb-orthodox vallású, férjhez ment a katolikus *Blazevics* Fülöphöz. A leány rokonai a vallás-különbség miatt nem akartak beleegyezni a házasságba; mindenekelőtt a leány tizenkilenc éves fivére, *Sava* akarta a házasságot meghiúsítani és azzal fenyegetődzött, amikor a házasság mégis megtörtént, hogy véres bosszút fog állani. Több szomszéd az ő pártjára állott és lépést tett a kerületi hivatalnál, hogy a fiatal asszonyt kényszerítsék a rokonaihoz való visszatérésre. Amikor ez a lépés hiábavalonak bizonyult, a fiatal asszonyt halállal fenyegették. Egy napon *Sava* észrevette *Mara* nővérét, amikor ez a nyáj után ballagott. *Sava* odalépett nővére elé és sokaig nézte anélkül, hogy csak egy szót is szólott volna. Hirtelen kést rántott ki az övéből és nővérének mellébe döfte. *Mara* halva rogyott össze. A törvényszék tárgyalás nagy érdeklődés mellett három napig tartott. Az ítéletre különösen nagy befolyással volt a sarajevo-i kórház vezetőjének, dr. *Bayer* kisasszony-nak, a gyilkos elméleti állapotáról adott szakértő véleménye. A doktor-kisasszony kijelentette, hogy a vádlottnak nem vette észre az elmezavar tüneteit. Ennek következtében a gyilkost kötélt által való halálra ítélték. A testvérgyilkos egészen közönyösen fogadta az ítéletet.

— A boldogtalanság elől a halálba. Egy fiatal, alig kéthónapos menyecské öngyilkosságáról ad hírt pécsi levelezőnk. *Kálócz Rózsi*, egy kisteleki tizenhétéves fiatal szép leány a szomszéd *Bagota* faluba ment feleségül egy gazdag, de beteges és nyomorék legényhez. A házasságra szülei és testvérei beszélték reá a leányt, aki azonban nem volt boldog férje oldalánál és az anyyra elkeserítette, hogy végre is el-

határozta, hogy öngyilkos lesz. Hazament a szülei látogatására s ott a ház padlásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Zsebében egy levelet találtak, melyben bocsánatot ér szüleitől a bubánatért, amit rájuk hozott és arra kéri őket, hogy szép temetést rendezzenek neki. Szép temetése is volt szegénynek.

— Bányászok sztrájkja. A baranyamegyei nádasdi és zidasdi kőszénbányák munkásai, vagy százan, abbahagyták a munkát. Pécsi levelezőnk értesítése szerint a bányászok bérfelemelést kívánnak. A sztrájk különben csendes és a hatóság érélyes közbelépése következtében valószínű, hogy békés uton való egyezséggel már legközelebb befejeződik.

— Szalavszky főispán állapota. A megsebesült főispán állapota folytonosan kielégítő. Az éjjelt nyugodtan töltötte, láza nem volt és fájdalmat is alig érzett. Az első kötést még nem váltották fel s az orvosok egyelőre nem is keresik a golyót, a mely valószínűleg két csont közé ékelődött be. A főispánt ma is sokan látogatták meg. Ott voltak: *Gajári Géza*, *Rohonczy Gedeon*, *Szivák Imre*, *Kabinyi György*, dr. *Schmidt Gyula*, *Tallián Béla*, *Frideczky Timót*, *Pildner Ferenc* és *Mikszáth Kálmán* országgyűlési képviselők, *Tschebutz* alezredes, *Földváry Elemér*, *Szinnyey-Merse Pál*, *Hartenstein Zsigmond* és még többen.

— Reszegén — reszegén. Egy kis faluban, mely nincs messze Sátoralja-Ujhelytől, várva várta a zsidó farsangi ünnepekre völegényét a falu egyik legszebb leánya. Berobogott a vonat a sátoralja-ujhelyi pályaudvarra, de csak nem érkezett meg azon a völegény. Kétségbe esett a menyasszony, a papa, meg a mama és többek között nagy gondot okozott nekik az is, mi lesz a sok finom étellel, süteménnyel és mit mond majd a sok meghívott vendég. Mig így tételődtek, a völegénytől a következő távirat érkezett:

— A vonatról lekéstem. Reszegén meghalok.

Nem értették a táviratot. Az egyik is, a másik is magyarázni kezdett, de senkisé tudta a legalább is szokatlan táviratot megfejteni. Végre másnap megérkezett a völegény és következőképen magyarázta meg a táviratot:

— A Hugues-távirógépnek meg van az a rossz szokása, hogy nem tesz ékezetet. Ezt akartam telegrafálni: A vonatról lekéstem. Reszegén meghalok.

— Anya és leány. *Püspökladányból* kegyetlen gyilkosság hírére hozza a táviró. *Lorbert Dávid*-né és kilenc éves leányát éjnek idején fejszével agyonütötték és szatócbotjukat kirabolták. Eddig még nem tudni, hogy kik követték el a szörnyű tettet.

— A majom mint vasuti őr. A Dél-Afrika egyik vasuti állomásán alkalmazott hivatalnoknak az az ötlete támadt, hogy házi majmát őrségi szolgálatra tanítsa be. S fáradozása nem veszett kárba, mert a majom rövid idő alatt megtanulta teendőjét, mely abból áll, hogy a vonat közeledésekor ereszsze meg a sorompó-becsukó készüléket. A majom éjjel-nappal tett ilyen „szolgálatot”; alig pillantotta meg a vonatot, hűségesen megeresztette a készüléket, mire a sorompók leereszkedtek s a vonat biztonságban elroboghatott. A sorompó kinyitására azonban nem volt betanítható; erre különben nem is volt oly szükség, mert az elrobogó vonat dübörgése amugy is fölébresztette az őrt. Ez a különös őr azonban, bár szolgálatát huzamosabb időn át legnagyobb pontossággal teljesítette, nem maradhatott meg a vasut szolgálatában, mert először nem volt fölvéve a személyzeti „létszámba”, másodsor, mert mindig több és több folszólamlás történt ellene azok részéről, kik még sem tartották eléggé megbízhatónak. Tehát a szegény majom még nyugdíjogosultságra sem tett szert.

— Gyilkos parasztlak. *Kisjenőről* táviratozza tudósítónk, hogy az aradmegyei *Butyinban* a csendőrség három parasztlak elfogott. Az elfogottak *Király Gyula* czukrást az országuton meggyilkolták és kirabolták.

— Az arany jubileuma. Most van ötven éve, hogy Kaliforniában felfedezték a mesés gazdagáru aranybányákat. Ezt az évfordulót nagyszabú ünne-

ket a takarékpénztárból kivett összeggel együtt hiány nélkül, érintetlenül megtalálta. Berkes József ellenterhelő adatként merült fel, hogy 5 Goldberger Emmával titkos szerelmi viszonyt folytatott, ettől gyermeke is született és neje halála után Goldberger Emmát, akinek még neje életében házasságot ígért, vagyoni körülményeivel arányban nem álló segélyben részesítette és mindeme dolgokat a vizsgálat kezdetén eltárgyalta. Az eset után, midőn a malomból visszavért, lelki fájdalmakat szinelve a felesége holtteste körül jajgatott és ez alkalommal Nagy Györgynét félre hivta és arra kérte, hogy a valóságtól eltérőleg bizonyítsa, hogy látta őt a lövések előtt a malom felé menni, holott a tanu csak akkor látta őt, midőn Berkesné már holtan megtalálták. A tanuak ekkor feltűnt Berkes magaviselete és az, hogy Berkes őt hamis tanuvallomásra igyekezett rábírn.

Az a körülmény, hogy Berkes József ez alkalommal a malomban is megfordult, igazolva van ugyan, de nincs megállapítva, hogy feleségének meglövése előtt ment volna oda; sőt a Crametz Károly által igazolt ama körülmény, hogy aznap reggel, midőn Berkes a malom részére készített tárgyakat beszállította, azzal a kijelentéssel távozott, hogy azoknak az árért két-három nap múlva tér vissza; mégis aznap délután már oda ment és pénzét követelte, holott arra szüksége nem volt, mert négyszáz forint készpénze volt házában. Az a körülmény, hogy a pénz fölvetését igazoló számlát — az irásszakértők véleménye szerint — kedélybeli izgalmat eláruló, szokatlan módon írta alá, arra enged következtetni, hogy feleségének meglövése után ment a malomba csak azért, hogy ezzel bünyességének elpalástolására távollétét kimutathassa.

A forgópisztoly, amellyel Berkesné meglőték, a vádlott vallomása szerint a kis asztal fiókjában, a töltények pedig egy külön kis szekrényben voltak elhelyezve, azok tehát idegen egyén kezéhez alig juthattak, ha csak Berkes József erre nézve utmutatást nem adott. Ezekon kívül Nyikos Gyula tanu vallomása szerint Goldberger Emma a Berkesné meglövése után Budapesten nála lakott, ahol Berkes József a nevezett nőt gyakran meglátogatta, gyermekét tőle származottnak elismerte, de Goldberger Emma is gyakran elment Monorra és több ízben említette, hogy őt Berkes nőül fogja venni. Egy ízben, midőn Monorról visszatért, sirva panaszkodott, hogy őt most már Berkes be akarja csapni, mert egy részére kiállított 600 forintos váltót eltépett, mely alkalommal Goldberger Emma az indulat hevében elárulta, hogy Berkesné a férje lőtte meg és hogy Berkes a lövést megelőzőleg összetett kezékel kért tőle tanácsot, hogy nejét miként pusztítsa el. Goldberger Emma ellen pedig ezenkívül még az a terhelő, hogy a Berkessele való szerelmi viszonyát mindig tagadta, mindaddig, amig ez be nem bizonyított. A bünyvádi vizsgálat folyamán Berkessele nemcsak szóbelileg gyakran értekezett, hanem azt több ízben levélben is értesítette, és őt a saját vallomása iránt tájékoztatta. Papp Péterné tanu előtt Goldberger Emma már a gyilkosság előtt említette, hogy a tanu őt nőül fogja venni és amikor a tanu azt vetette ellene, hogy Berkesné még él és szívós életű asszony, aki nem egyhamar fog meghalni, Goldberger Emma azt felelte, hogy Berkesné öngyilkos lesz, mert folyton bizserget a feje. Ezzel összesség Berkes Józsefnek az a ténye, hogy neje öngyilkosságát hasonló okra való hivatkozással hirdette, úgy, hogy kétségtelenné mutatkozik, hogy Goldberger Emmával arról már előre beszéltek és megállapodtak abban, hogy Berkesné halálát öngyilkosságnak fogják híresztelni.

Érdekes a bünyperben az a körülmény is, hogy a monori járásbíró által vezetett vizsgálat adatai szerint az öngyilkosság esete forgott fenn, amely esetben a további eljárást egyszerűen megszüntették volna. Bucz Alajos vizsgálóbíró azonban tisztán elrendelte a hulla exhumálását s annak orvosszakértőkkel való megvizsgálását. A szakértők pedig arra a határozott eredményre jutottak, hogy a lövések irányánál fogva az öngyilkosság esete ki van zárva. Ezután jutott a bünyvizsgálat a rendes kerékvágások közé.

SPORT.

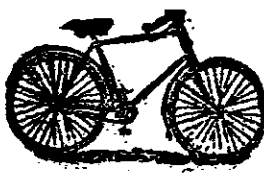
† Hírek a turfról. Maikönig, Wiener-Welten lovag derbyjelöltje, a derby előtt nem fog a pályán megjelenni. — A Trial Stakes-ben eddig a következő telivérek indulása valószínű: Áruló (Adams), Busserl (Smith), Doria (Sharpe) Lulu (Hyams). — Chamant apamén, mely Saphirt adta a német tenyésztesnek, kimult. — Czigánylegény valószínű induló a német Hansa-díjban. — Wette nicht-et a Przedswit-handicap-re újabb nagyobb összegekkel megfogadták. — Debutante, báró Rotschild Náthán remek kanczája, jól telet át s biztos induló a királydíjban. — Szózat, Blaskovich Ernő derby-kandidátusa, kikerült a trainingból, ideai szereplése azonban még nincs kizárva.

† Termidor Jockeyja. Az alagi versenyek megnyitó napján futandó Rákosi-díj gátverseny egyik realis andidatusa: Termidor, alighanem favoritja lesz e versenynek. A remek kondícióban lévő telivér lovaglására gazdája, Capitain Gaston, Jekyll-t, a híres német jockeyt szerződtette.

† Új jockey. Capitain Gaston, kinek versenyistállója Köttingbrunnban van, Harvey, könnyüsúlyu jockeyt akarja szerződtetni. Az alkudozások most folynak.

† Német lovak a Przedswit-ben. Saprístit és Saussoucít, a Przedswit-handicap jelöljeit, tegnap reggel Mark Twain vezető lóval kipróbálták a hoppegarteni trainnigpályán. Seibert trainer lovai közül Saussouci mutatkozott legjobbnak a trialban.

NYILTÉR.

Tél és nyári kerékpárgyár.

Columbia

a legelső amerikai kerékpár
1898 újdonsága a láncz nélküli.

Fodor Károly és társa.

Erzsébet-tér 17. sz.

Telefon 14—18

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde. Budapest, márczius 13. A mai vasárnapi magánforgalomban csekély üzlet mellett alacsonyabb külföldi jegyzésekre az irányzat gyenge volt. Jegyzetett: Osztrák hitelrészvény 361.50—361.95, Magyar hitelrészvény 379.25—379.75, Államvasut 339.75—340.—, Osztrák hitelrészvény zárul 361.85.

Tőzsdeügynökök egyesülete. Ez egyesület ma délelőtt a nagy tőzsdeteremben tartotta rendes évi közgyűlését, amelynek napirendjén, amint jeleztük, az egylet feloszlata állott. Dr. Schweiger megnyitván a gyűlést, üdvözli az egybegyűlteket, mire dr. Wittmann Mór egyleti titkár felolvassa az évi jelentést, amelyet tudomásul vettek. Mielőtt az egyesület feloszlata iránt határozhattak volna, Link Gyula konstatálja, hogy a tagok nincsenek jelen határozatképes számban, mire az elnök a gyűlést felfüggeszti azzal a megjegyzéssel, hogy legközelebb újra összehívja a közgyűlést, amely aztán, tekintet nélkül a jelenlevők számára, véglegesen határozni fog.

Budapesti malmok fuziója. A „N. Fr. Presse” nyomán mai reggeli lapunkban közölt fenti című híreinkre vonatkozólag az Erzsébet-gőzmalom-részvénytársaság igazgatóságától azt az értesítést vesszük, hogy a „Neue Fr. Presse” híre, amennyiben az az Erzsébet-gőzmalom részvénytársaságra vonatkozik, minden alapot nélkülöz.

Magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank. E társaság ma tartotta közgyűlését Széll Kálmán valóságos belső titkos tanácsos elnöklése alatt. A Beck Miksa vezérigazgató által előterjesztett évi jelentés szerint a múlt üzletév menetére a gazdasági élet pangása hatással volt, a vállalkozási kedv hanyatlásnak indult s emiatt a konzorciális tizlet terén s összefüggésben ezzel a jutalékoknál is a szokottnál

kevésbé kedvező eredmény mutatkozik. Az áruüzlet terén, az aratás silány eredménye miatt támadt gabonár hullámzás a bizományi üzlethez nehézségeket okozott. — Ezek okai, hogy az üzleteredmény az előző évvel szemben némi csökkenést mutat, de az igazgatóság mégis abban a helyzetben van, hogy a részvényeseknek a múlt évhez hasonló magasságu osztalék kifizetését indítványozhatja. Az összes üzleti ágak bruttó bevétele 1.924.746 frt 72 kr. Ebből levonandó tisztizetésekre és kezelési költségekre 469.096 frt 55 kr, jövedelmi adó és 10%-os kamatadó 235.984 frt 13 kr, leírások és felügyelő bizottság 85.060 frt 7 kr, a tiszta nyereség tehát 1.134.605 frt 97 kr. és a nyereségelvitellel együtt 176.844 frt 89 kr. áll a közgyűlés rendelkezésére. A részvénytöke 5%-os kamatainak levonása után marad 561.450 frt 89 kr. melyre vonatkozólag az igazgatóság javasolja, hogy a tartaléktökhöz a minimális 5% (19.230 frt 30 kr.) helyett 100.000 frt csatoltassék, miáltal a tartalékalap 528.576 frt 06 kr. összegű külön tartalék hozzáadásával 2.578.472 frt 99 krt ér el, továbbá az igazgatóság 10%-os jutaléka fejében 38.460 frt 60 kr. s az alkalmazottak nyugdíjalapja javára 15.000 frt vonassék le 2%- felülosztaléku (részvényenkint 4 forintjával) 300.000 forint kiosztassék és a fenti levonások után fenmaradó nyereségmaradvány 107.990 frt 29 kr, jövő számlára vitessék elő. A javaslat alapján az 1896. április 1-én esedékes 5. számú részvény-szelvény 14 forintjával (7%) hnapnaptól kezdve váltassék be. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság indítványait elfogadta és a felmentvényt úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak megadta. Végül a felügyelő-bizottságra egyhangulag beavastották dr. Ráday Gedeont, Aebly Frigyeszt és dr. Mandello Károlyt, mire a közgyűlés véget ért.

Kisbirtokosok országos földhitelintézeté. E társaság ma tartotta közgyűlését Bittó István valóságos belső titkos tanácsos elnöklése alatt. A tiszta jövedelem 182.387 forintra rug. Az igazgatóság javasolja, hogy ez összegből 5 százalék = 21.682 forint 50 krajczár az alapítók részére kifizetessék; a nyugdíjalapra 8035 forint 23 krajczár, az igazgatók külön jutalékára 4821 forint 14 krajczár s az intézet tisztviselői jutalékául 17.677 forint 49 krajczár kihatassék és a fenmaradó 70 százalék, azaz 112.493 forint 15 krajczár az intézet saját tartalék-alapja növelésére fordíttassék. A közgyűlés e jelentést, valamint az előterjesztett mérleget és zárszámadást egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényt úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak megadta s a nyereségelosztásra vonatkozó javaslatot elfogadta. Imrődy Kálmán vezérigazgató és Gánóczy Flóris alapító indítványára a közgyűlés a felügyelő-bizottság évi tiszteletdíját 4700 forintra emelte föl.

A pozsonyi vasuti alagut napjai meg vannak számlálva. Báró Dániel kereskedelmi miniszter ugyanis egy ma érkezett loiratában tudatja Pozsony közönségével, hogy 16-ára bizottságot küld Pozsonyba, mely a közigazgatási bizottság küldöttével egyetértőleg tárgyalni fog a város mellett levő hosszú vasuti alagutnak vagy egészen, vagy részben való lebontása ügyében. Mivel a tunellben lefektetett 2 sínpar oly közel esik egymáshoz, hogy egyszerre két vonat nem haladhat el benne egymás mellett, a Budapest és Bécs között való óriási forgalom elodázhatatlanná teszi ennek az akadálynak gyors megszüntetését.

Versenyárgyalási hirdetések.

Építést ügyekben.

Budapest. (Felvételi épület átalakítás.) Folyó évi márczius hó 29-én déli 12 óra. Magyar királyi államvasutak építési főosztály (Budapest, VI., Teréz-körút 56.) Bánatpénz 1200 forint.

Budapest. (Márvány munkák.) Folyó évi április hó 5-én délelőtt 10 órakor. Rupp Imre miniszteri tanácsos. (L. Döbrentey-tér 4., I. emelet.) Bánatpénz 3000 forint, leteendő a magyar földhitelintézetnél.

Budapest. (Ingatlan lebontása.) Folyó évi márczius hó 26-án, délelőtt 10 óra, közmunkák tanácsa elnökénél (L. Döbrentey-tér 4.) Bánatpénz 10 száz.

Torda. (Iskola és tanítói lak építés.) Folyó évi márczius hó 19-én, délelőtt 10 óra, (5745 forint 23 krajczár.) Magyar királyi államépítészeti hivatal Torda. Bánatpénz 5 száz.

Kassa. (Hídfelszerkezet helyreállítás.) Folyó évi márczius hó 28-án, délelőtt 10 óra, (1298 forint 43 kr.) Magyar királyi államépítészeti hivatal Kassa. Bánatpénz 5 százalék.

S.-A.-Ujhely. (Két fahíd helyreállítás.) Folyó évi márczius hó 28-án délelőtt 11 órakor. (44,129 forint 91 krajczár.) Magyar királyi államépítészeti hivatal, Sátor-ajla-Ujhely. Bánatpénz 5 százalék.

Brassó. (Lőporraktár-építés.) Folyó évi márcz. hó 23-án délelőtt 10 órakor. Városi gazdasági hivatal. Bánatpénz 5 százalék.

Debta. (Kavics szállítás.) Folyó évi márczius hó 29-én délelőtt 9 órakor. Debta község tanácssterme. Bánatpénz 10 százalék.

SZINHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. márczius 14-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bilet 50. Havi bilet 11.

Rosenkranz és Gildenstern.

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Kluge Mihály, Ford Csiky Gergely.

Személyek:

Liobenstein Bernáth
Erő Horváth
Rosenkranz Nádai
Kienbohm Lendvayné
Cladese Csillag T.
Döring Szigeti
Vilma Vizvári M.
Shallenberg Mészáros
Schmühlich Zilahy
Sankleben Ujházi
Erő Paulay
Egy angol Körösmezői
Schleich Latabár
Charles Faludi
Gertrud Keczeri I.
Piacsár Narcizs

Kezdete 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bilet 45. Havi bilet 9.

Bohéme.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Márgar nyomán) írta és zenéjét szerzője Leoncavallo Ruggero. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Mascal Larizza
Rudolf Beck
Schumann Takács
Colline Várady
Eusebe Korni
A kis gróf Mihályi
Célestine Mihályi
Muzette Dalnoki
Mimi Abrányiné
Eufémia Kaczer M.
Eulalia néni Valent V.
Hivatalnok do Pouty B.
Fuzarkerekedő Kárpát
Fekete

Kezdete 7 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Kukta kisasszony.

Kékes boház 3 felvonásban. Írta Márkus József. — Zenéjét szerzője Szabados Béla.

Személyek:

Krisztofórá Németh
Lina Z. Bárdi G.
Liza grófné Náday Hona
Miss O'Neel M. Csatai Zs.
Arzón gróf Szirmai
Buk Leobáld Kassai
Piki gróf Gazi M.
Didicsev grófné Vidorné
Márfiai M.
Felix Lubinszky
Mimi Tollagi
Rina Bán M.
Bóake Gyöngyösi
Terus S. Narmath
Vera Makos E.
Linus Tallán I.
Lóra Vasváriné
Maris Budai I.
Kata Emerici M.
Rózi Koltai J.

Kezdete 7 óraker.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

630. szám. 630. szám.

Czenei előadás.

Rákoczy-nyitány.

Kéler Bálától. Előadja a Vigszínház zenekara.

II. Előszó:

S z a b a d s á g ünnepére.

Színi köllemény 3 képben. Írta: Korma Andor.

Személyek:

A mágnás Fenyvesi
A földesúr Balassa
A pap Mátrai
Az új ú Góth
A földesúr leánya Fáy Sz.
A jobbágy Gál

III. Erkel-Kun:

Bánkban-ábránd.

ezimbalmon előadja: Kun László, orsz. m. kir. zeneakadémiai tanár, a Vigszínház karmestere.

IV. Előszó:

Melyiket a kilencz közül?

Színi moka 1 szakaszban. Írta: Jókai Mór.

Személyek:

Kopár Kristóf Kazalicsky
Hannar János Hígóds
Criczale Mezei J.
Sándorka Bodnár
Feriike Tóth
Jánoska Demó
Józi Molnár
Erzsike Halász
Pálka Fehér M.
Pista Fehér A.
Peti Béla

Kezdete fél 8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.

1848—1898.

Létványos alkalmi játékok nyolcz képben, dalkal és táncszal. Írták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenejét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay János Molnár L.
Katalin Héthegy A.
Béla Bessenyei
Nyárády Szentmiklósy
Howard Seibgyi V.
Tamay Ákos Iványi A.
Emerenczia Szilassy H.
Krausz Samu Székely K.
Jurátus Beöthy Zs.
Tábornok Adam L.
Segédiszt Kapos
Káplár Gygeri
Miklós Boros E.
Krausz Samu Székely
Pálócsgazda Mátray J.

Kezdete 7 óraker.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Hép Színház	Magyar Színház
Kedd	II. Rákóczy Ferenczfogsága	—	HunyadyLászló	A szabadság ünnepére. Melyiket a kilencz közül?	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Szerda	A komédiások	—	—	A szabadság ünnepére. Melyiket a kilencz közül?	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Csütörtök	A koronaért	Az apósok	A troubadour Babatündér	Coulisset ur	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Péntek	Erzsébet királyné	Figaró lakodalma	—	A nőtiszabó	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Szombat	Bölcs Náthán	Nézd meg az anyját	She	Trilby	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Vasárnap d. u.	Medea	—	—	Szöke Katalin	A cigánybáró	Aranylakodalom
Este	Folt, amely tisztít	—	A windsori vig nők	Champaudet állomás	1848. Hadak utja	Aranylakodalom

Legkeresettebb a híres Machleid-féle

Kecskeméti * fircz-kenőcs.

Rövid használat után minden szepült, májfoltot hím-
15 helyet és pörse-
ket biztosan elmulaszt. —
Egyeztet próba is elegendő,
hogy azt bárki is ökre
megkedvelje. 507

Hatása a kecskeméti Nő-
vényzappannal meglepő.
Egy téglay ára 50 kr.
Egy drb növényzappan
32 kr.

Kapható:
Farkas Ignác
„Mátyás király” című
gyógyszertárban,
KECSKEMÉTEN
Budapest: Török J., Dr. Egger,
Radótz S. és Fogyógyógyászati
szaktól.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áram oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből . . . . . 3.—
Borjubőr botétes cipő 3.20
Borjubőr, kényűbőr-szárral, elegáns 3.80
Divatos barna színű, bergsteiger cipő . . . . . 4.—
Divatos barna színű czugas cipő . . . . . 4.—
Divatos sötét barna borjubőr, elől káposos cipő 4.80
Divatos zöld színű előlkáposos cipő 4.50
Divatos sötét barna félczipő 3.50
Szaldulak cipő, világosbőr vagy koztyűbőr szárral 4.20

Hölgyeknek.

Női lasztin czugas cipő, 16 cm. magas selyem czug 2.50
Zergebőr czugas cipő . . . . . 3.—
Divatos sötét barna fűzős angol cipő 3.20
Divatos sötét barna gombos angol cipő 3.40
Divatos zöld színű előlfűzős cipő 3.40
Női zergebőr gombos cipő 10—12 gomb magas 4. - fűzőszalon-lakból 4.—
Divatos sötét barna félczipő 2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőni való 2.40
Lasztin regatta-cipő, kőni való 2.20
Óriási választék mindenemű divatos barna és zöldszínű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-czipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek több száz divatos ábrakkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel 523

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
a New-York palotával szemben.

Üdvös tanács.

Köhögésknél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger biztos hatású Mollpasztillái**

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 fűt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásnak bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Mador”-gyógyszertár Budapest, Váci-körút 17.

DR. LASZKY INHALATORIUMA

mell-, gége-, garat-, orr-betegeknek soole és fenyő szétporlasztással külön kamarákban.

Asthmásoknak pneumaticus curák.

Erzsébet-körút 6., I. (New-York átellenében).
Rendelés 11—1-ig és 2—4-ig. 630

Nagy körkép a szabadságharczából

Bemés Petőfi

Nagy-Szobozs bevételeimél 1848.

Megnyílik márczius hó 11-én.

Arta-ut 70. Fűzőstíger. 571

VERECSAGIN kiállítása

a városi getti új műcsarnokban.

I. NAPOLEON
Greszterzsigben 1872-ben.
1898. febr. 28-ig — márcz. 28-ig.
Nyitva reggel 9 óráig — este 5 óráig.
Belépő díj 30 kr. Villamvilágítás. Buffet.

A bpesti arztalos ipartentület védeátsége alatt álló

Butorcsarnok

VII. ker. József-körút és Bárkocsis-utca szögletén levő Sváb-féle házban nagy mintaraktárt és valálai irodát nyitott, hol készíten tart dus választékban kivált minőségű butorokat

ebédlő-, háló-, uriszoba- és szalonberendezésekből.

Ezzel módjában áll a n. é. közöcségnek közvetlen a készítő arztalos-mesterekkel jó butorokat jutányos áron keszen venni, esetleg megrendelni. Továbbá megtekintésre ajánlja a testületnek saját házában levő állandó kiállítás is.

BUTOR.

Ajánljuk a n. é. közöcségnek és becses vevőinknek **dusan felszerelt raktárunkat**, mely dus választékot nyújt mindenemű **kárpitozott- és fa-butorokban** a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben. Üzletünk szoliditására és **számos elismerő levél** van birtokunkban, melyek izléses és jó minőségű butorainkról tanuskodnak; azért ne mulassa el senki megtekinteni mielőtt másutt szerezné be butorait. — Tisztelettel

Patyi Kálmán és Tivadar
kárpitosok és diszitők
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 11. szám földszint.

Legolcsóbb bevásárlási forrás szövetekre nézve.

Stikarovszky J.
a legnagyobb és legjobb hírnévnek ürvendő posztógyári raktára

Budapest, V. ker., Erzsébet-körút 16. szám,

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű bel- és külföldi **gyapju szövetekből** öltönyökhöz pertuven és dosking szövetek talárokhoz a fűzőstígerdő papság részére. — Legnagyobb választék különféle gyapju női modern szövetekben, plaidokban, billiardszövetek mindenkör a legnagyobb választékban s valóban a legolcsóbb árak mellett, raktáron.

Pompás mintakönyvek a szabómeister uráknak ingyen és bérmentve küldetnek.

Könnnyen érthető, hogy egy ilyen világra szóló szétküldési üzletnél különböző nagyságu, minőségű és színű maradékok mindig vannak raktáron, melyeket, hogy tisztelt vevőimnek jó áru **bámulatos olcsón** való bevásárlására módót nyújtsak, kicsinyben (ten detail) is eladók.

Maradékokból nem küldök mintát, de a nem tetszőt akadálytalanul kicserélem, esetleg a pénzt visszaadom.